

VYHODNOTENIE NEODSTRÁNITEĽNÝCH NEBEZPEČENSTIEV A NEODSTRÁNITEĽNÝCH OHROZENÍ

1. VŠEOBECNÉ

Všeobecné zásady prevencie:

- udržiavanie poriadku a čistoty na pracovisku
- voľba lokality pracoviska
- prístupnosť staveniska
- určenie komunikácií ku stavenisku
- určenie priestorov na priechod a pohyb zamestnancov a na prejazd a pohyb pracovných prostriedkov
- určenie podmienok na manipuláciu s rôznymi materiálmi technickú údržbu
- určenie a úpravu plôch na skladovanie rôznych materiálov, najmä ak ide o nebezpečné materiály alebo látky
- kontrolu pred uvedením do prevádzky a pravidelnú kontrolu zariadení a pracovných prostriedkov s cieľom odstrániť nedostatky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov
- určenie podmienok na odstraňovanie použitých nebezpečných materiálov
- dodržiavanie plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- určenie podmienok na uskladňovanie, manipuláciu alebo odstraňovanie odpadu a zvyškov materiálu prispôbovanie času určeného na jednotlivé práce alebo ich etapy podľa skutočného postupu prác
- spoluprácu medzi zamestnávateľmi a samostatne zárobkovo činnými osobami vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na stavenisku alebo v jeho tesnej blízkosti
- úpravu plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý bude zohľadňovať postup prác so zreteľom na zmeny v priebehu prác
- spolupráca medzi zamestnávateľmi na stavenisku, najmä ak pracujú na spoločnom pracovisku a ak ich činnosť na pracovisku na seba nadväzuje,
- usmerňovanie práce so zreteľom na ochranu zamestnancov, na prevenciu vzniku úrazov a iného ohrozenia zdravia, na vzájomné informácie podľa zákona NR SR č. 124 / 2005 Z.z. o BOZP v znení neskorších predpisov a zapojenie samostatne zárobkovo činné osoby do tohto procesu, ak je to potrebné
- určiť opatrenia na kontrolu správneho uplatňovania pracovných postupov
- určiť spôsob zabezpečenia vstupu na stavenisko len osobám, ktoré tam plnia pracovné povinnosti

1.1. Definícia pojmov

Nebezpečná situácia.

Nebezpečné deje alebo situácie, ktoré znamenajú zvýšenú pravdepodobnosť (možnosť) ohrozenia zdravia zamestnanca, poškodenie technického zariadenia alebo životného prostredia vplyvom stavebných aktivít.

Nie je kladený veľký rozdiel medzi to, či udalosť prebehla a hrozba bola odvrátená "v poslednom momente", náhodou alebo aktivizáciou záchranných bezpečnostných zariadení (takmer nehoda), alebo sa jednalo len o potenciálnu možnosť napr., úspešne vykonaná práca vo výške, ale bez riadneho zabezpečenia proti pádu, a pod. (výskyt nebezpečnej situácie).

2. VÝKLAD POJMOV

Nebezpečenstvo - je stav alebo vlastnosť faktora pracovného procesu a pracovného prostredia, ktoré môžu poškodiť zdravie.

Ohrozenie - je situácia, v ktorej nemožno vylúčiť, že zdravie zamestnanca bude poškodené.

Riziko - je pravdepodobnosť vzniku poškodenia zdravia zamestnanca pri práci a stupeň možných následkov na zdraví.

Neodstrániteľné nebezpečenstvo a neodstrániteľné ohrozenie -je také nebezpečenstvo a ohrozenie, ktoré podľa súčasných vedeckých a technických poznatkov nemožno vylúčiť alebo obmedziť.

Bezpečnostné opatrenie -je také opatrenie, ktoré zabezpečuje organizačným alebo technickým spôsobom bezpečný výkon činností alebo bezpečnú prevádzku zariadení, nebezpečná práca je činnosť, ktorá pri použití určených bezpečnostných opatrení predstavuje zvýšené úrazové riziko.

Nebezpečná prekážka - je taká, ktorá svojou polohou, pohybom alebo pôsobením ohrozuje bezpečný priebeh pracovnej činnosti alebo pohybu.

Nebezpečné prostredie a nebezpečný priestor - je priestor so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku pracovného úrazu alebo poškodenia technického zariadenia.

Ohrozený priestor - je pracovný priestor so zvýšeným úrazovým rizikom vyvolaným umiestnením a činnosťou zamestnanca, stroja alebo zariadenia, nebezpečenstvom pádu predmetov z výšky, zrútením konštrukcie a pod..

3. PROGRAM PREVENIE ŠKÔD

Bezpečnosť je založená na predvídaní, prevencii zlyhania strojov a ľudských chýb, čo môže spôsobiť vznik úrazov, požiarov, nehôd, straty času, poškodenie životného prostredia, či škody na majetku a zariadeniach.

Hlavným princípom je idea, že BOZP a ochrana životného prostredia je nedeliteľnou súčasťou organizácie práce.

Všetci účastníci výstavby sú povinní priebežnými kontrolami podmienok na stavbe, plánovaním stavebných činností a ďalších stavebných operácií znižovať bezpečnostné riziko a obmedzovať nebezpečné činnosti zamestnancov.

4. RIZIKÁ PRE ZAMESTNANCOV NA STAVBE.

4.1. Zamestnanci stavebníka (investora).

Zamestnanci stavebníka nie sú vykonávateľmi stavebno-montážnych prác, ťažisko ich činností je v dozore spôsobov a kvality práce, ktorú vykonávajú dodávatelia stavebných prác.

4.2. Zamestnanci subdodávateľov.

Zhodnotenie rizík pre výkonných robotníkov stavby je súčasťou povinnej dokumentácie, ktorú subdodávateľ predkladá generálnemu dodávateľovi na posúdenie pred zahájením aktivít a tento je povinný odovzdať ich koordinátorovi bezpečnosti pred zahájením konkrétnych prác. Jedná sa o riziká vyplývajúce z konkrétnych prác, ktoré bude subdodávateľ na stavbe vykonávať v rozsahu svojich oprávnení.

4.3. Doprava materiálu ako zdroj ohrozenia.

Jedná sa o dopravu na stavenisku, na miesta stavebných a montážnych prác, vrátane vertikálneho transportu do výšky a naopak. Opatrenia k eliminácii rizík:

- a) priebežná očista vozoviek od vyvezeného blata, obmedzovanie prašnosti (kropením, a pod.),
- b) zabezpečenie priestoru manipulácie s materiálom proti vstupu nepovolaných osôb,
- c) v prípade možnosti komplikácie situácie (sťaženie alebo zablokovanie prejazdu po komunikácii počas nakladaní/skladaní) bude riešené odklonenie dopravy, prípadne regulácia dopravy vyškolenou osobou,
- d) dočasné inštalácie výstražných a zákazových tabuliek BOZP, pre nočné hodiny potom výstražného červeného svetla (vyhláška č. 374/1990 Zb., § 19).

4.4. Stavebné a montážne činnosti na stavenisku.

Počas týchto aktivít, hrozí pád do hĺbky alebo cez prekážky na komunikáciách, vniknutím cudzích teliesok alebo prachu do očí, kontaktom s pracovnými nástrojmi alebo stavebnými mechanizmami, možný je aj úraz elektrickým prúdom (odkryté vedenia, stavebné rozvody) a pádom zdvíhaného bremena.

Opatrenia k eliminácii rizík:

- a) vytýčenie a označenie staveniska, zabezpečenie všetkých otvorov, jám a výkopov podľa vyhlášky č. 374/1990 Zb.,
- b) znižovanie prašnosti voľbou vhodných technológií a lokálnym zakrývaním zdrojov prachu, príp. kropením,
- c) dočasná inštalácia výstražných a zákazových tabuliek (viď - plán BOZP).

4.5. Plánovanie nebezpečných prác.

Subdodávateľské firmy musia naplánovať a pripraviť všetky zariadenia, materiál a personál potrebný k vykonaniu nebezpečných prác.

Je potrebné rátať so skutočnosťou, že k splneniu bezpečnostných požiadaviek a harmonogramov bude potrebné vlastniť rad povolení a osobitných oprávnení.

Na všetkých plánovacích poradách sa preskúmajú požiadavky vzťahujúce sa k danej práci vyplývajúce z analýzy rizík bezpečnosti práce a zaťaženia životného prostredia s cieľom zabezpečiť príslušné zdroje a bezpečný priebeh práce.

Každý dodávateľ musí pripraviť a mať k dispozícii "Zhodnotenie rizík pri vykonávaní práce" na tejto stavbe vrátane podrobných návrhov, opatrení k bezpečnému a ekologickému vykonávaní nebezpečných prác tak, ako to vyžaduje typ práce.

Tieto dokumenty budú pred začatím prác kontrolované koordinátorom bezpečnosti. Podľa konkrétnej situácie je potrebné "Zhodnotenie rizík" a plány bezpečnostných opatrení priebežne aktualizovať.

Tieto informácie je potrebné v písomnej forme neodkladne odovzdávať koordinátorovi bezpečnosti v záujme zabezpečenia informovanosti ostatných subdodávateľov na stavbe.

4.6. Priestory a objekty zariadenia staveniska.

Pracoviská budú jednoznačne a zreteľne vytýčené a opatrené potrebnými značkami BOZP (stavenisko - nepovolaným vstup zakázaný, pracuj v ochrannej prilbe, atď.).

Priestor bude oplotený.

Denne pred odchodom z pracoviska musí každý vedúci skontrolovať zariadenia staveniska, za ktoré zodpovedá a zaistiť:

- a) vypnutie všetkých elektrických zariadení a svietidiel, s výnimkou chladničiek, faxov, zariadení pre elektronickú poštu a nočného osvetlenia (pre vizuálnu kontrolu vybraných miestností cez okno počas nočného stráženia stavby); odstránenie všetkého nebezpečného odpadu, z odpadových nádob, podláh, stolov a ďalších miest,
- b) zatvorenie všetkých okien a uzamknutie všetkých dverí.

V priestoroch zariadení staveniska nie je dovolené hromadenie odpadkov, zaolejovaných handier, horľavých materiálov a ďalších podobných požiarné nebezpečných látok.

4.7. Sklad technických plynov (kyslík, acetylén).

Vyhotovením musia spĺňať STN 07 8304 - Kovové tlakové nádoby k doprave plynov, najmä časť IV. - Skladovanie a STN 050610 - Zváranie.

Skladové bunky musia zaisťovať dôkladné prirodzené vetranie (pletivová výplň dverí, prieduchy pod stropom po obvode skladu).

Fľaše na kyslík a acetylén sa skladujú samostatne, musia byť zabezpečené proti prevrhnutiu, plné a prázdne vždy v oddelených priestoroch s označením "plné fľaše"

a "prázdne fľaše", na dverách skladu musí byť vyvesená tabuľka s údajmi o druhu plynu a najväčšom počte skladovaných fliaš, značka "Nebezpečenstvo výbuchu" a značka "Zákaz vstupu nepovolaným osobám".

V sklade a vo vzdialenosti do 10 m je zakázané ukladať akékoľvek horľavé látky a vykonávať práce s otvoreným ohňom bez povolenia.

4.8. Príručný sklad farieb.

Slúži k uloženiu a manipulácii s pohotovostnou zásobou náterových hmôt, ktoré sú horľavými kvapalinami v zmysle STN 65 0201.

Svojim vyhotovením musí spĺňať ustanovenia STN 65 0201 (Horľavé kvapaliny. Prevádzky a sklady.)

Sklad musí byť dostatočne prirodzene vetraný.

Maximálna kapacita príručného skladu môže byť 3 m³ horľavých kvapalín všetkých tried nebezpečnosti spolu, v obaloch, kontajneroch a nádržiach.

Pravidlá prevádzkovania takéhoto skladu sú upravené STN 67 0811 - Skladovanie náterových hmôt.

Sklad musí byť vybavený:

- a) spádovou vodotesnou záchytnou zbernou nádobou,
- b) kovovou nádobou s dobre tesniacim vekom - pre ukladanie handier a iných, odpadov nasiaknutých olejovými hmotami a pod. (je nutné ich aspoň raz za deň zlikvidovať),
- c) hasiacim prístrojom,
- d) výstražnými nápismi "Nehasiť vodou", "Fajčenie zakázané" a "Zákaz práce s otvoreným ohňom".

Predmetná stavba spĺňa podmienky na skladovanie takéhoto materiálu.

4.9. Vozidlá a doprava.

Najvyššia dovolená rýchlosť na stavenisku je 10 km/h.

Na komunikáciách je zakázané parkovanie mimo vyhradených miest. Zákaz fajčenia sa vzťahuje aj na kabíny automobilov, autobusov a strojov. Prepravovaný materiál, ktorý prečnieva z vozidla po stranách alebo vzadu musí byť riadne označený.

Nie je dovolená preprava bremena zaveseného na lane, ktoré umožňuje voľné kývanie zo strany na stranu.

Vlečenie alebo šmýkanie materiálu alebo predmetov po teréne a po cestách je zakázané.

Pred premiestňovaním vysokých strojov, zariadení alebo nákladu musia byť skontrolované priechodné výšky na komunikáciách.

Preprava osôb nákladnými autami je zakázaná.

Motorizované zariadenia - automobily, buldozéry, žeriavy, bagre a pod. nesmú byť za chodu ponechané bez obsluhy.

Zariadenia ako zváračky, kompresory, a pod. nesmú byť za chodu premiestňované. Žiaden stroj nesmie pri parkovaní sťažovať prístup k bezpečnostným a protipožiarным zariadeniam.

Stavebné stroje a iné technické zariadenia, ktoré sú zdrojom hluku o hladine 85 dB a vyššej, musia byť označené tabuľkou „Používaj chrániče sluchu“.

Pri práci s nimi alebo v ich blízkosti, musia zamestnanci používať OOPP k ochrane sluchu.

Používanie strojov a strojných zariadení na stavbe sa riadi ustanoveniami časti II. vyhlášky č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach.

Vodiči vozidiel musia na vnútropodnikových komunikáciách dodržiavať bezpečnostné a prevádzkové predpisy platné pre príslušné vozidlo a pravidlá prevádzky na pozemných komunikáciách.

Za vykonanie všetkých úkonov (napr. otáčanie, cúvanie, vykládka, nakládka, zabezpečenie nákladu, pripájanie a odpájanie vozidiel) zodpovedá vždy vodič vozidla.

Podjazdové výšky pod konštrukcie a pod., menšie ako 4,4 m budú v areály stavby vyznačené dopravnou značkou.

Vodiči pojazdných stavebných strojov musia byť najmenej raz za 24 mesiacov školení a preskúšaní z príslušných prevádzkových a bezpečnostných predpisov. Pohyb vozidiel a osôb dodávateľa na spevnených plochách prevádzkovateľa areálu počas výstavby musí rešpektovať aj bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov prevádzkovateľa objektu a ochranu jeho majetku. Pohyb vozidiel na prístupových plochách k stavenisku je potrebné koordinovať s prevádzkovým režimom a v spolupráci s prevádzkovateľom objektu.

5. ZÁSADY PRE UDRŽOVANIE PORIADKU NA STAVBE

Subdodávateľ sú povinní dodržiavať nasledujúce pravidlá:

- a) Všetky pracovné priestory, stavenisko a príslušenstvo udržiavať v čistom, hygienickom a zdravotne nezávadnom stave.
- b) Udržiavať čistotu schodísk, ciest pre chodcov aj pre vozidlá.
- c) Fľaše a iné obaly je zakázané ponechávať na stavenisku, zhromažďujú sa pre odvoz s komunálnym alebo triedeným odpadom do kontajnerov (popolníc). Všetky sklenené fľaše, poháre a i. sklenené obaly je zakázané vynášať na pracovisko.

- d) Osobitne dbať na starostlivé stohovanie materiálu, aby sa odstránilo riziko zosypania alebo pádu materiálu.
- e) Ukladať materiál, náradie a rôzne zariadenia tak, aby nebol prekážkou pre iné stavebné činnosti.
- f) Denne odpratávať odpad z pracovných miest aj z okolia a dbať na jeho roztriedenie. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať separácii a ukladaní nebezpečného odpadu.
- g) Horľavý odpad zhromažďovať v osobitne určenom kontajnery, odstraňovať v pravidelných intervaloch.
- h) Všetky dosky s klincami musia byť neodkladne odstraňované z pracovných miest a komunikácií.
- i) Očista komunikácií vnútri areálu aj zvonka bude organizovaná stavebným subdodávateľom, ihneď po ich znečistení stavebnými mechanizmami alebo dopravnou technikou.

7. PRACOVNÝ ODEV A OOPP

Všetci zamestnanci na stavbe budú viditeľne označení podľa svojho zamestnávateľa:

- a) na pracovnom odevu (logom),
- b) na bezpečnostnej prilbe (logom, farbou).

Každý zamestnanec musí byť vybavený vhodnými OOPP pre všetky riziká, ktorým je vystavený pri vykonávaní konkrétnej práce.

Všetci zamestnanci pracujúci v okruhu 3 m od činností vyžadujúcich osobitné vybavenie OOPP, musia byť vybavení zhodne.

Používané OOPP musia byť schváleného typu (s osvedčením oprávnenej autorizovanej osoby pre príslušné riziko) a s platnou lehotou pre používanie. Všetci zamestnanci musia pri pobyte na stavbe trvale používať:

- a) ochrannú prilbu,
- b) pevnú obuv so spevnenou špicou a s podrážkou opatrenou vložkou proti prepichnutiu, obuv musí mať antistatickú úpravu (platí aj pre čizmy),
- c) ochranné okuliare v 1. optickej triede,
- d) jednoduché päťprstové pracovné rukavice,
- e) pracovný odev s dlhým rukávom a dlhými nohavicami, riadne zapnutý pri krku,
- f) v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu horľavých plynov musí byť odev v prevedení spĺňujúcom požiadavky EN 538, odev a obuv musí mať antistatickú úpravu

V mrazoch sa ochranná prilba dopĺňa oteplovacou vložkou, používa sa zateplených rukavíc, obuvi a oteplovacích vložiek pod vrchný odev.

prašnom prostredí a v prostredí s rizikom poškodenia zdravia škodlivinami sa používajú vhodné ochranné prostriedky dýchacích orgánov.

Ďalej musia byť zamestnanci vybavení uzatvorenými ochrannými okuliarmi, zväracím štítom, bezpečnostným postrojom a ďalšími pomôckami podľa profesijných požiadaviek a platných predpisov.

Pre zváračov a ich pomocníkov sa pripúšťa použitie ochranného odevu pre zváračov podľa STN 050601.

Výnimky z používania pracovných rukavíc sa pripúšťajú pri vykonávaní obkladačských a inštalatérskych prác a všeobecne pri manipulácii s drobnými predmetmi.

Ďalšie výnimky môže povoliť len generálny dodávateľ. Je zakázané používať ochranný odev znečistený horľavými látkami, najmä ropnými. S takýmto odevom sa zaobchádza ako s nebezpečným odpadom.

Pri používaní určitého OOPP viacerými zamestnancami je potrebné vykonať opatrenia, ktoré zabránia ohrozeniu prenosnými chorobami.

Zvýšenú pozornosť treba venovať technickému stavu a lehote platnosti používania prostriedkov pre zaistovanie prác vo výškach.

Vybavenie špeciálnymi OOPP pre jednotlivé profesie a OOPP pre rizikové pracovné činnosti musí byť súčasťou vydávaných pracovných postupov a povolení.

Evidenciu OOPP a hospodárenie s nimi upravujú vnútorné predpisy jednotlivých subdodávateľov.

Práce v prostredí s hladinou hluku vyššou ako 85 dB.

Ochrana sluchu sa používa vo všetkých prípadoch, keď je zamestnanec vystavený pôsobeniu hluku s intenzitou prevyšujúcou 85 dB (ak sa stane bežný hovor zle zrozumiteľný) - pri práci s pneumatickým náradím, práce v uzavretých priestoroch, v nádržiach a nádobách, apod., práce v blízkosti vzduchových kompresorov, atď.

Stavebné stroje a iné technické zariadenia, ktoré sú zdrojom hluku s hladinou vyššou ako 85 dB, musia byť označené značkou „Používaj chrániče sluchu“.

8. PREDPISY PRE JEDNOTLIVÉ PRÁCE, ČINNOSTI A ZARIADENIA

8.1 Základné pravidlá a osobná bezpečnosť:

- a) na stavbu je zakázané prinášať alkoholické nápoje, omamné a psychotropné látky
- b) zamestnanci majú zakázané vstupovať do priestorov, kde neboli vyslaní k plneniu pracovných úloh
- c) elektromontážne práce môžu vykonávať len zamestnanci, ktorí majú osvedčenie podľa vyhl. MPSVaR SR č. 718/2002 Z.z.,
- d) subdodávatelia musia informovať svojich zamestnancov o všetkých možných ohrozeniach, o rozmiestnení prostriedkov prvej pomoci, o únikových cestách, prenosných hasiacich prístrojoch, atď.,
- e) je zakázané odstraňovať alebo meniť zákazové značky a označenia,
- f) práce je možné vykonávať len podľa pokynov oprávnených osôb a v súlade s vydanými pravidlami,
- g) na pracoviská sa zakazuje prinášať sklenené poháre, fľaše, nádoby,
- h) všetky stroje a zariadenia sa môžu používať len na účely, na ktoré sú určené, úrazy a nehody musia byť ohlásené ihneď po vzniku,
- i) každé zranenie musí byť ošetrené,
- j) prístupy ku všetkým zariadeniam požiarnej ochrany, prostriedkom zdravotnej pomoci a bezpečnostným zariadeniam musia zostať trvalé voľné,
- k) počas búrky sa musia prerušiť práce vo vnútri a na povrchu kovových zariadení, s výnimkou prác vo vnútri uzavretých a zastrešených objektov.

8.2 Výkopové práce.

Vykonávanie výkopových prác sa riadi Vyhláškou SÚBP a SBÚ č. 374/1990Zb., § 19 a 20.

Musí byť vypracovaný postup, ktorý sa predkladá k vyjadreniu zástupcovi generálneho dodávateľa a koordinátorovi bezpečnosti.

Najvyššie od hĺbky 1,3 m musia byť pažené všetky ručne vykonávané alebo dokončované výkopy a výkopy v ktorých sa budú následne pohybovať zamestnanci. Na odľahlých pracoviskách nesmie takéto práce vykonávať osamotený zamestnanec.

8.3 Práce vo výškach.

Zaisteniu pri práci vo výškach a nad voľnou hĺbkou je potrebné venovať maximálnu pozornosť a riešiť ju v súlade s Vyhláškou č. 374/1990 Zb.

Pri použití individuálneho zaistenia používať bezpečnostný postroj, príp. bezpečnostný pás.

Práce vo výškach v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom musia byť prerušené pri búrke, silnom daždi a snežení, tvorení námrazy, vetre o rýchlosti nad 8 m.s⁻¹ na zavesených pomocných konštrukciách, rebríkoch nad 5 m výšky, práce pri použití osobného zaistenia; v ostatných prípadoch pri vetre o rýchlosti nad 10,7 m.s⁻¹ viditeľnosti menšej ako 30 m, teplote prostredia nižšej ako -10 °C.

8.4 Lešenie.

Len osoby s odbornou kvalifikáciou (preukaz lešenára) môžu stavať, demontovať a upravovať lešenie.

Lešenie a pracovné plošiny musia mať celkom vykryté podlahy.

Lešenia neodovzdané užívateľovi a lešenia v nevyhovujúcom stave (neúplné, nesprávne zostavené, atď.) sa označujú červeným štítkom.

Lešenia odovzdané užívateľovi a lešenia vo vyhovujúcom technickom stave sú označené zeleným štítkom.

Lešenia používané v obmedzenom rozsahu alebo používané, osobitným spôsobom (osobitné pracovné plošiny, a i.) sa označujú žltým štítkom.

V dobe používania lešenia musí byť vysunuté pevné podpery alebo pojazdné kola zablokované.

Výška po jazdného lešenia nesmie prekročiť trojnásobok šírky jeho základne.

Podrobne je problematika upravovaná STN.

8.5 Prenosné rebríky.

Možno používať len rebríky schválených typov.

Všetky rebríky musia byť navrchu zabezpečené proti zošmyknutiu a dole proti sklznutiu. Sklon jednoduchých rebríkov nesmie byť menší ako 2,5 : 1.

Pri vykonávaní prác z rebríka pri hĺbke možného pádu väčšej ako 5 m musí byť zamestnanec zaistený proti pádu prostriedkom osobného zabezpečenia. Kontroly kvalifikovanou osobou sa vykonávajú 1 x za rok.

8.6 Brúsenie.

Prísne sa nariaďuje používať ochranné okuliare.

Povoľuje sa použitie kombinácie bežných dioptrických okuliarov a obličajového štítu. Povinné je použitie obličajového štítu spolu s ochrannými okuliarmi pri práci s uhlovou brúskou opatrenou kotúčom o priemere väčšom ako 180 mm.

Takú istú ochranu musí použiť každý zamestnanec do vzdialenosti 3 m od uhlovej brúsky, ak nie je spoľahlivo chránený inak.

8.7 Bezpečnostné predpisy pre kotúčovú pílu.

Každý pílový kotúč musí mať vyznačené max. dovolené otáčky.

Pred začiatkom práce je zamestnanec povinný skontrolovať, či stroj má:

- a) dobre upnutý, nepoškodený a naostrený pílový kotúč,
- b) vhodný pílový kotúč,
- c) za obodom pílového kotúča umiestnený rozovierací klin,
- d) ochranný kryt pílového kotúča nad a pod stolom,
- e) kryty na pohybujúcich sa častiach stroja.

Je zakázané tlačiť výrobok telom k pílovému kotúču, ako aj stáť v rovine pílového kotúča.

S prácou je možné začať až pri plných otáčkach stroja.

Stroj a nástroj sa môže používať iba na tú prácu, na ktorú je určený.

Pri odrezávaní krátkych a úzkych výrobkov sa musia používať posúvacie pomôcky. Po vypnutí stroja, môže zamestnanec od neho odísť až po zastavení pílového kotúča.

Je zakázané skracovať dobiehania otáčajúcich sa pílových kotúčov po vypnutí stroja tlakom dreva na bočné plochy kotúča alebo dorezávaním dreva.

Zakazuje sa prerezávať dlhé dosky a trámy, ktoré vedú do rezu dvaja zamestnanci.

Nie je dovolené otvárať kryty stroja počas práce stroja.

Materiál na rezanie nesmie obsahovať cudzie predmety.

Pri práci sa musia používať predpísané osobné ochranné prostriedky, pracovný odev má byť upnutý.

Je zakázané používať pri rezaní rukavice, ako aj nosenie prsteňov, náramkov, retiazok a pod.

Je zakázané pracovať na stroji pri telesnom alebo duševnom vyčerpaní alebo pri inej indispozícii.